Lietas arhīva Nr. CA-0277-20
ECLI:LV:LAAT:2020:1216.C26104313.7.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknē 2020.gada 16.decembrī

Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija
tiesnese referente Inguna Tabore,
tiesnese Valentīna Lohova,
tiesnese Ludmila Mežale,
izskatīja rakstveida procesā civillietu SIA "AM finances" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Rēzeknes tiesas 2020.gada 2.jūlija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] SIA "AM finances" 2013.gada 23.jūlijā cēla prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu, to grozot un papildinot 2020.gada 6.februārī, un lūdza tiesu:

- piedzīt no /pers. A/ prasītājas labā parādu 7567,50 EUR (5318,47 LVL), kas sastāv no aizdevuma pamatsummas 5055,16 EUR (3542,79 LVL), līgumsoda 505,52 EUR (355,28 LVL) un likumiskiem procentiem par laiku no 2013.gada 9.jūlija līdz 2020.gada 17.februārim 2006,82 EUR (1410,40 LVL);
- piedzīt no atbildētājas tiesas izdevumus – valsts nodevu 518,99 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR;
- noteikt prasītājai tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos 6 % gadā no neatmaksātās parāda summas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Prasības pieteikumā norādīti šādi apstākļi un pamatojums.

[1.1] Puses 2010.gada 12.februārī noslēdza aizdevuma līgumu /numurs/, ar kuru atbildētājai piešķirts aizdevums 6829,78 EUR (4800 LVL) ar atmaksas termiņu līdz 2015.gada 11.februārim.

[1.2] Bez tam puses 2010.gada 12.februārī puses noslēdza hipotēkas līgumu, ar kuru atbildētāja prasītājas labā ieķīlāja viņai piederošo dzīvokļa īpašumu Nr.33 un pie dzīvokļa īpašuma piederošās 3316/315130 domājamās daļas no daudzdzīvokļu mājas, kas atrodas /adrese/.

[1.3] Atbilstoši aizdevuma līguma 2.3. punktam atbildētāja apņēmās maksāt prasītājai aizdevuma pamatsummu pa daļām, ik mēnesi 11.datumā, samaksājot 113,83 EUR (80 LVL). Atbildētāja šo pienākumu nepildīja un noteiktajā termiņā maksājumus neveica.

[1.4] Prasībā, pamatojoties uz Civillikuma 1589.pantu, prasītāja norāda, ka vairākkārt nosūtīja atbildētājai atgādinājumus ar lūgumu samaksāt nokavētos maksājumus, un saskaņā ar līguma 5.3.punktu, 2013.gada 28.jūnijā nosūtīja pieprasījumu Nr.72 par aizdevuma pirmstermiņa atmaksu. Atbildētāja parādu nav atmaksājusi.

[1.5] Prasītāja prasības grozījumos atteicās no sākotnējās prasības daļā par līgumsoda 1531,62 EUR (1076,43 LVL).

[1.6] Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1589., 1590., 1651., 1662., 1677., 1692., 1698., 1699., 1702., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1757., 1759., 1764., 1828., 1934., 1943. un 1946.pantu.

[2] Atbildētāja rakstveida paskaidrojumā prasību neatzina.

Puses 2010.gada 12.februārī noslēdza aizdevuma līgumu /numurs/, ar kuru atbildētājai piešķirts aizdevums 6829,78 EUR (4800 LVL). Šī summa divos maksājumos 4055,18 EUR (2850 LVL) un 2774,60 EUR (1950 LVL) tika izmaksāta, ar norunu, ka 3984,04 EUR (2800 LVL) atbildētāja uzreiz pēc saņemšanas skaidrā naudā atmaksās prasītāja pārstāvim /pers. B/, ko atbildētāja arī izdarīja. Nekāda kvīts atbildētājai netika iedota, bet šim darījumam ir liecinieki. Aizdevuma summa līdz ar to faktiski bija 2845,74 EUR (2000 LVL).

Līdz 2013.gada 1.augustam atbildētāja prasītājai atmaksāja 2504,25 EUR (1760 LVL) un neatmaksātā summa bija tikai 341,49 EUR (240 LVL), ko apliecina kontu izdrukas.

Atbildētāja no prasītājas ir saņēmusi tika vienu atgādinājumu par parādu, un tas ir 2013.gada 9.jūlijā, uz ko sniedza atbildi un vēlējās vienoties par parāda atmaksu.

Nepiekrīt prasības summai, jo faktiski no atbildētājas saņēma tikai 2845,74 EUR (2000 LVL).

[3] Ar Rēzeknes tiesas 2020.gada 2.jūlija spriedumu SIA "AM finances" prasība apmierināta daļēji.

No /pers. A/ SIA "AM finances" labā piedzīts aizdevuma pamatparāds 5055,16 EUR, likumiskie procenti 2006,82 EUR par laiku no 2013.gada 9.jūlija līdz 2020.gada 17.februārim, samaksātās valsts nodevas proporcionālā daļa 484,32 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,39 EUR, kopā 7550,61 EUR, kā arī noteiktas prasītājas tiesības saņemt likumiskos procentus – 6% gadā no piespriestās, bet faktiski nepiedzītās pamatparāda summas par laiku no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei vai izsoles dienai.

Prasība daļā par līgumsoda 505,52 EUR piedziņu noraidīta.

Spriedums pamatots ar sekojošiem argumentiem.

[3.1] Ar 2010.gada 18.februāra maksājuma uzdevumiem Nr.22 un Nr.23 un prasītājas konta pārskatu ir pierādīts, ka prasītāja izpildījusi 2010.gada 12.februāra pušu aizdevuma līgumā /numurs/noteiktās saistības pret atbildētāju.

Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka līgumu atbildētājas vietā būtu slēgusi kāda cita persona, bet pierādījumi un parāda aprēķins liecina, ka atbildētāja nav ievērojusi aizdevuma atmaksas termiņus un kavējusi maksājumus.

[3.2] Atbildētāja nav pierādījusi, ka aizdevumu būtu samaksājusi arī pēc prasītājas 2013.gada 28.jūnija pieprasījuma saņemšanas par uzņemto saistību izpildi, un brīdinājuma par prasības celšanu tiesā. Līdz ar to saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu, no atbildētājas prasītājas labā piedzenams

pamatparāds 5055,16 EUR (3552,79 LVL).

[3.3] Lietā nav strīda, ka atbildētāja pieļāvusi nokavējumu, tādēļ saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu no atbildētājas prasītājas labā piedzenami likumiskie procenti 2006,82 EUR par laiku no 2013.gada 9.jūlija līdz 2020.gada 17.februārim, kā arī prasītājai nosakāmas tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no piespriestās, bet faktiski nomaksātās pamatparāda summas.

Savukārt prasījumu par līgumsoda 505,52 EUR piedziņu, kas nepārsniedz prasīto procentu summu, un radies pēc neizpildes iestāšanās brīža atbilstoši Civillikuma 1722. un 1779.pantam tiesa atzina par noraidāmu.

[4] Atbildētāja /pers. A/ iesniedza apelācijas sūdzību par Rēzeknes tiesas 2020.gada 2.jūlija spriedumu, pārsūdz to pilnā apjomā.

[4.1] Atbildētāja uzskata, ka pārkāptas viņas procesuālās tiesības, jo nav saņēmusi tiesas pavēsti uz tiesas sēdi, kas notika 2020.gada 2.jūnijā un pavēsti uz 2020.gada 2.jūliju, kad izskatīta civillieta.

Vēloties saņemt civillietas materiālu kopijas, tai skaitā, tiesas sēžu protokolu kopijas, atbildētāja saskaņā ar likuma "Par tiesu varu" 28.^{3} panta otro daļu 2020.gada 14.jūlijā lūdza Rēzeknes tiesai tās izsniegt, bet līdz 2020.gada 21.jūlijam atbildi nesaņēma.

Norāda, ka personīgi ierasties tiesā nevar, jo ārstējas slimnīcā un noteiktās karantīnas dēļ nav iespējas dokumentu saņemšanai pilnvarot pārstāvi.

[4.2] Neatbilst īstenībai prasītājas norādītais, ka viņa nav reaģējusi uz atgādinājumiem un lūgumu samaksāt parādu, jo uz 2013.gada 14.jūnija atgādinājumu atbildētāja nosūtīja vēstuli ar piedāvājumu vienoties par atlikušo saistību izpildi. Neskatoties uz to, prasītāja iesniedza tiesā prasību, lūdza atmaksāt aizdevumu, turklāt nepamatoti norādot, ka atmaksāti ir 1774,62 EUR (1247 LVL) no aizdevuma pamatsummas, lai gan atmaksāta lielāka summa. Tiesa šo apstākli nav ņēmusi vērā.

[4.3] Spriedumā nav vērtēts fakts par Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu pārvaldes pieņemto lēmumu par kriminālprocesa /numurs/uzsākšanu par SIA "AM finances" iespējamām noziedzīgām darbībām saistībā ar 2010.gada 12.februārī noslēgto aizdevuma līgumu /numurs/.

[4.4] Tiesa nepamatoti konstatēja, ka ar 2010.gada 18.februāra maksājuma uzdevumiem Nr.22 un Nr.23 ir pierādīta naudas izmaksa atbildētājai, neņemot vērā, ka atbildētājas izņemtie skaidras naudas līdzekļi 3984,04 EUR (2800 LVL) uzreiz tika atmaksāti prasītājai, ko tiesas sēdē apliecināja liecinieks. Spriedumā nekas nav minēts par lieciniekа sniegtajām liecībām un atbildētājas lūgumu tiesai attiecībā uz videoierakstu pieprasīšanu no AS "SEB banka" par attiecīgo dienu.

Tiesa nav izvērtējusi pušu aizdevuma līgumu, kura 1.1.punktā norādīts, ka naudas līdzekļi tiek aizdoti bez procentiem. Faktiskie darījuma nosacījumi neatbilst līguma tekstam un faktiski atbildētājas aizdevums bija 2845,74 EUR (2000 LVL). Šajā gadījumā aizdevuma līgumam piemērojams Civillikuma 1592.pants, ko tiesa nav ņēmusi vērā. Tiesa ignorējusi apstākli, ka Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu pārvalde pieņēmusi lēmumu par kriminālprocesa uzsākšanu par SIA "AM finances" iespējamām noziedzīgām darbībām saistībā ar pušu aizdevuma līgumu /numurs/.

[4.5] Spriedumā nepamatoti apgalvots, ka atbildētāja nav apstrīdējusi procentu apmēru, lai gan atbildētāja paskaidrojumos apstrīd visu prasījuma summu, tai skaitā, prasītājas aprēķinātos procentus.

Tiesa, atsaucoties uz Civillikuma 1716.panta pirmo daļu nepamatoti norāda, ka atbildētājas pienākums maksāt līgumsodu par līguma nepildīšanu ir noteikts līguma 4.1.punktā, kas liecina, ka tiesa atzīst šī punkta atbilstību Civillikuma 1716.pantam, lai gan minētajā līguma punktā noteikts, ka par savlaicīgi neatmaksāto aizdevuma summu aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 1% no aizdevuma neatmaksātās daļas par katru nokavēto dienu, kas ir pretrunā Civillikuma 1716.panta otrajai un trešajai daļai.

Līdz ar to pušu 2010.gada 12.februārī noslēgtais aizdevuma līgums jāatzīst par spēkā neesošu, ko atbildētāja esot norādījusi jau 2013.gada 28.augusta paskaidrojumos par prasību.

[5] Prasītāja rakstveida paskaidrojumā atbildētājas apelācijas sūdzību uzskata par noraidāmu.

Nepamatots ir atbildētājas arguments, ka pušu aizdevuma līgums noslēgts ar viltu, jo atbildētāja nav iesniegusi nevienu pierādījumu, kas to apliecinātu. Turklāt aizdevuma līgums nav apstrīdēts, jo nav celta par to prasība, līdz ar to darījums ir tiesīgi noslēgts

Apstāklis, ka atbildētāja nepilda savas saistības pret prasītāju, un pienākums pret prasītāju viņai var būt finansiāli apgrūtinošs, nevar būt pamats apgalvojumam, ka aizdevuma līgums parakstīts ar viltu.

Prasītājs apstiprina, ka saskaņā ar aizdevuma līgumu ir saņēmis naudas līdzekļus 2504,25 EUR (1760 LVL), no kuriem 1774,62 EUR (1247,21 LVL) novirzīti pamatsummas dzēšanai un 729,63 EUR (512,79 LVL) līgumsoda dzēšanai.

Nav patiess atbildētājas apgalvojums par prasītājam skaidrā naudā samaksāto summu 2845,74 EUR (2000 LVL). No prasītājas SEB bankas konta apraksta redzams, ka 2010.gada 18.februāra maksājuma uzdevums Nr.23 par summu 2774,60 EUR (1950 LVL) ir izpildīts pirmais un tikai pēc tam maksājuma uzdevums Nr.22 par summu 4055,18 EUR (2850 LVL).

[6] Apelācijas sūdzības iesniedzēja lietā 2020.gada 16.novembrī iesniedza rakstveida paskaidrojumus, kuros atkārto apstākļus, kas norādīti apelācijas sūdzībā par naudas saņemšanas faktu. Norādot, ka prasītājas apgalvojumi ir atbildētājas godu un cieņu aizskaroši, kas viņai dot tiesības saņemt morālā kaitējuma atlīdzināšanu. Pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā un vērtējusi lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus par prasītājas iespējamām noziedzīgām darbībām par ko bija uzsākts kriminālprocess.

Motīvu daļa

[7] Novērtējot prasības priekšmetu un pamatu, atbildētājas apelācijas sūdzības argumentus, lietā esošos pierādījumus, Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka celtā prasībā ir pamatota un apmierināma daļēji.

[8] Atbilstoši Civilprocesa likuma 426.panta nosacījumiem apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās. Apelācijas instance izskata tikai tos prasījumus, kas izskatīti pirmās instances tiesā. Prasības priekšmeta vai pamata grozīšana nav pieļaujama.

Ar Rēzeknes tiesas 2020.gada 2.jūlija spriedumu sabiedrības ar ierobežotu atbildību "AM finances" prasība daļā par līgumsoda 505,52 EUR piedziņu noraidīta. Prasītāja apelācijas sūdzību nav iesniegusi.

[9] Civilprocesa likuma 56.panta noteikumi nosaka pavēstes un citu tiesas dokumentu piegādāšanas un izsniegšanas kārtību. No lietas materiāliem redzams, ka saskaņā ar minētā panta otro daļu atbildētāja par tiesas sēdi, kas notika 2020.gada 2.jūnijā, savlaicīgi un pienācīgā veidā, nosūtot pavēsti ir informēta (lietas 92.lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 156.panta pirmajai daļai, ja uz tiesas sēdi nav ieradies kāds no lietas dalībniekiem, liecinieks, eksperts vai tulks, tad tiesa uzsāk lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar šā likuma 209.vai 210.pantu nav pamats to atlikt.

Civilprocesa likuma 209.panta 2.punkts noteic, ka tiesa atliek lietas izskatīšanu, ja kāds no lietas dalībniekiem, kam paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu, neierodas tiesas sēdē tāda iemesla dēļ, kuru tiesa var atzīt par attaisnojošu.

Atbildētāja uz šo tiesas sēdi nebija ieradusies, un tiesa nolēma lietu izskatīt bez atbildētājas klātbūtnes (skat. lietas 92., 93.lapu).

Pirmās instances tiesa 2020.gada 2.jūnija tiesas sēdē, noteica, ka spriedums būs sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2020.gada 2.jūlijā.

Civilprocesa likuma 187.panta otrā daļa nosaka, ja tiesa atzīst, ka šajā tiesas sēdē nav iespējams taisīt spriedumu, tā nosaka datumu, kad

spriedums būs sastādīts un pieejams tiesas kancelejā.

Pārliecinājusies, ka atbildētājai /pers. A/ paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu, pirmās instances tiesa pieņēma likumīgu lēmumu izskatīt lietu bez atbildētājas piedalīšanās. 2020.gada 2.jūnija tiesas sēdē tiesa, saskaņā ar Civilprocesa likuma 187.panta otro daļu, noteica datumu, kad būs sastādīts un pieejams spriedums tiesas kancelejā. Apelācijas sūdzības iesniedzēja nepareizi uzskata, ka viņai bija jānosūta pavēste uz 2020.gada 2.jūliju. Tādejādi apelācijas sūdzības iesniedzējas argumenti šajā jautājumā ir nepamatoti.

Attiecībā uz puses tiesībām par iepazīšanos ar lietas materiāliem, apelācijas instances tiesa norāda sekojošu. Civilprocesa likuma 74.pantā noteiktas puses tiesības un pienākumi, tostarp, pusei ir tiesības iepazīties ar lietas materiāliem, izdarīt no tiem izrakstus un izgatavot kopijas. Tādejādi puses šīs procesuālās tiesības īsteno ierodoties tiesas kancelejā un iepazīstoties ar lietas materiāliem.

[10] Prasībai pievienots 2010.gada 12.februāra aizdevuma līgums, kas noslēgts starp SIA "AM finances" un /pers. A/. Saskaņā ar līguma 1.1.punktu SIA "AM finances" aizdeva /pers. A/naudas līdzekļus 4800 LVL. Līguma 2.2.punktā noteikts, ka aizņēmējs apņemas atmaksāt aizdevumu pilnā apmērā līdz 2015.gada 11.februārim, un maksā aizdevumu pa daļām ik mēnesi 11.datumā, iemaksājot 80 LVL, pēc līguma 2.3.punkta (lietas 7.lapa). Prasītāja 2010.gada 18.februārī ar diviem maksājuma uzdevumiem pārskaitīja atbildētājai aizdevuma summu 2850 LVL (maksājuma uzdevums Nr.22) un 1950 LVL (maksājuma uzdevums Nr.23). To apstiprina arī konta pārskats (lietas 8., 9.un 63.lapa). Lai nodrošinātus prasījumus, kas izriet no 2010.gada 12.februāra aizdevuma līguma, puses 2010.gada 12.februārī noslēdza hipotēkas līgumu, un atbildētāja ieķīlāja dzīvokļa īpašumu Nr.33, /adrese/(lietas 10.-11.lapa).

Civillikuma 1934.pants nosaka, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošanu īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Aizdevuma līgums ir reāllīgums. Līguma noslēgšanas būtiska sastāvdaļa ir naudas vai atvietojamas lietas nodošana īpašumā. Aizņēmējs kļūst par aizdotā īpašnieku. (*sk. Kalvis Torgāns Saistību tiesību II daļa, Tiesu namu aģentūra, 2008, 75.lapa*).

Tādejādi lietā konstatējams, ka atbildētāja saskaņā ar pušu noslēgto līgumu no prasītājas 2010.gada 12.februārī saņēma aizdevumu 4800 LVL, kas bija pārskaitīts uz /pers. A/ bankas kontu. Ņemot vērā, ka aizņēmēja kļuva par aizdotās naudas īpašnieci, tad viņas rīcība ar saņemtiem naudas līdzekļiem ir viņas pašas ziņā.

Pirmās instances tiesas sēdē nopratinātais liecinieks /pers.D/sniedza liecības par apstākļiem, kā atbildētāja /pers. A/ ir rīkojusies jau ar naudu, ko izņēma no sava bankas konta (lietas 45.lapa).

Prasītāja norāda, ka aizņēmēja nepildīja līguma noteikumus par ikmēneša maksājumiem, un prasībai pievienots 2013.gada 14.jūnija atgādinājums atbildētājai par uzņemto saistību izpildi (lietas 12.lapa).

Savukārt 2013.gada 28.jūnijā prasītāja nosūtīja atbildētājai pieprasījumu par aizdevuma pirmstermiņa atmaksu, jo pēc aizdevuma līguma noteiktās saistības aizņēmēja nepilda, un saskaņā ar aizdevuma līguma 5.3.punktu gadījumā, ja aizņēmējs ir kavējis divus aizdevuma samaksas termiņus tad SIA "AM finances" tiesīga prasīt pilnīgu izsniegtā un neatmaksātā aizdevuma atmaksu pirms termiņa, brīdinot par to desmit dienas iepriekš. Pieprasījumā ir ietverts brīdinājums desmit kalendāro dienu laikā no šī pieprasījuma nosūtīšanas dienas atmaksāt visu aizdevuma summu 3552,79 LVL (lietas 13.lapa).

Sakarā ar prasītājas norādītiem apstākļiem par brīdinājumu nosūtīšanu atbildētāja lietā iesniegtos paskaidrojumos norāda sekojošo, ka atbildētāja sakarā ar maksājumu kavējumu ir saņēmusi tikai vienu atgādinājumu 2013.gada 9.jūlijā, uz kuru nosūtīja atbildi 2013.gada 19.jūlijā. Minētā atbilde ir iesniegta lietā, kurā atbildētāja /pers. A/ piedāvā SIA "AM finances" vienoties par atlikušo aizdevuma līguma saistību izpildi pēc abām pusēm pieņemamiem nosacījumiem (lietas 32.,33.lapa).

Sakarā ar nokavējumu Civillikums paredz līguma atcelšanu divos veidos, pirmkārt, tādu, kurā kreditoram ir tiesības prasīt līguma atcelšanu, otrkārt, tādu, kurā kreditors tiesīgs vienpusēji paziņot par līguma izbeigšanu. Pirmajā gadījumā, ja, parādnieks nepiekrīt, ceļama prasība tiesā, otrajā gadījumā pietiek ar vienas puses paziņojumu par atkāpšanos no līguma, un tāda saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu pielaižama tad, kad pamatota ar paša līguma raksturu, vai to atļauj likums, vai arī tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta. Tad līgums ir izbeigts ar brīdi, kad tiesīgā puse paziņo par atkāpšanos, kas attiecīgi ņemams vērā jautājumā pie procentu un līgumsoda aprēķina.

Izskatāmajā lietā prasītāja dokuments ir nosaukts par pieprasījumu par aizdevuma pirmstermiņa atmaksu, taisīts 2013.gada 28.jūnijā, kas nodots pastā saņēmējai /pers. A/ 2013.gada 28.jūnijā, ar lūgumu 10 dienu laikā atmaksāt visu aizdevuma summu, brīdinot, ka saistību neizpildes gadījumā prasītāja griezīsies tiesā. Tas nozīmē, ka atbildētājai atlikusī aizdevuma summa jāatmaksā nekavējoši.

Prasītāja lietā norāda, ka aizdevums nav atdots un lūdz piedzīt neatmaksāto aizdevuma summu 5055,16 EUR (lietas 15.-17.lapa). Aizdevuma līguma saturu veido pienākums atdot aizdevumu.

No SIA "AM finances" parāda aprēķina par laika posmu no 2010.gada marta līdz 2013.gada jūnijam, kas attiecas uz /pers. A/ aizdevuma līgumu (lietas 15.-17.lapa) redzams, ka izbeidzot līgumu atbildētājai bija nenomaksātā pamatparāda summa 5055,16 EUR (uz 2013.gada jūniju tas bija 3555,79 LVL) .

Civillikuma 1838.pants noteic, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Atbildētāja lietā iesniegtos paskaidrojumos norāda, ka prasītājai pēc aizdevuma līguma ir samaksājusi 1760 LVL jeb 2504,25 EUR. Savukārt apelācijas sūdzībā ir norādīta summa 1680 LVL jeb 2390,42 EUR. Atbildētājas iesniegtos maksājuma uzdevumus un konta izdrukas ir uz summu 1760 LVL jeb 2504,25 EUR.

Prasītāja apstiprina, ka saskaņā ar aizdevuma līgumu ir saņēmusi naudas līdzekļus 2504,25 EUR (1760 LVL), no kuriem 1774,62 EUR (1247,21 LVL) novirzīti pamatsummas dzēšanai un 729,63 EUR (512,79 LVL) līgumsoda dzēšanai.

Apelācijas instances tiesa lietā ir pārbaudījusi un izvērtējusi atbildētājas iesniegtos maksājumus pēc aizdevuma līguma (lietas 26.-31.lapa) un salīdzinot ar prasītājas parāda aprēķinu (lietas 15.-17.lapas) secina, ka atbildētāja līdz 2013.gada jūnijam bija pieļāvusi kavējumus ikmēneša maksājumiem, par ko pamatoti norāda prasītāja. Aizdevuma līguma 4.punkts noteica aizņēmēja atbildību par līgumsaistību neizpildi.

Ar atkāpšanos no līguma pušu tiesības un pienākumi būtiski mainās – aizņēmējam tiek anulēti viņam labvēlīgi aizdevuma atmaksāšanas noteikumi. Atbildētājai atlikusī aizdevuma summa jāatmaksā nekavējoši ar kreditora atkāpšanos no līguma, notiek paātrināta norēķināšanās par atlikušo parādu.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu no atbildētājas prasītājas labā piedzenams pamatparāds 5055,16 EUR (3552,79 LVL), kas nav atdots pēc 2010.gada 12.februāra aizdevuma līguma.

[11] Prasītāja lietā no 2013.gada 9.jūlijā līdz 2020.gada 17.februārim aprēķina likumiskos procentus un lūdz piedzīt no atbildētājas 2006,82 EUR (lietas 80.lapa).

Prasītāja tiesības prasīt likumiskos procentus nosaka Civillikuma 1759.panta 1.punkts: procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas uz likuma par katru samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs, šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka ņemot vērā likumisko procentu summu 2006,82 EUR attiecībā pret nesamaksāto aizdevuma pamatsummu, tā ir ievērojama. Taču tiesa lietā konstatē, ka atbildētāja pieļāvusi nokavējumu, un pēc 2013.gada jūnija maksājumi pēc aizdevuma līguma vispār nav

veikti. Lietā 2014.gada 10.jūlijā pieņemts lēmums par tiesvedības apturēšanu pēc atbildētājas /pers. A/ lūguma līdz brīdim, kad Valsts ieņēmumu dienesta Finanšu policijas pārvalde pabeigs kriminālprocesu Nr./numurs/, kas uzsākts par SIA "AM finanses" iespējamām noziedzīgām darbībā.

Ar 2020.gada 17.februāra tiesas lēmumu lietā tiesvedība atjaunota. Lēmumā norādīts, ka ar policijas 2016.gada 17.augusta lēmumu par kriminālprocesu Nr./numurs/ izbeigšanu stāšanos spēkā novērsti šķēršļi lietas izskatīšanai pēc būtības (lietas 70., 88.lapa).

Tādejādi no atbildētājas prasītājas labā, pamatojoties uz Civillikuma 1759.panta 1.punktu piedzenami likumiskie procenti 2006,82 EUR par laiku no 2013.gada 9.jūlija līdz 2020.gada 17.februārim.

[12] Attiecībā uz apelācijas sūdzībā izteikto argumentu par līgumsoda piedziņu, apelācijas instances tiesa norāda, ka ar pirmās instances tiesas spriedumu prasība daļā par līgumsoda 505,52 EUR piedziņu noraidīta. Prasītāja prasības noraidītajā daļā apelācijas sūdzību nav iesniegusi, tāpēc minētais apelācijas sūdzības arguments nav vērtējams.

[13] Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka saskaņā ar Civillikuma 1415.panta noteikumiem 2010.gada 12.februāra pušu noslēgtais aizdevuma līguma nav spēkā.

Atbildētāja parakstot aizdevuma līgumu, un saņemot aizdevumu ir apņēmusies pildīt paredzētās saistības pret prasītāju SIA "AM finanses", un lietā nav celta pretprasība par šī darījuma atzīšanu par spēkā neesošu. Ja atbildētāja neveic nepieciešamās procesuālās darbības, lai atspēkotu savus norādītos apstākļus, likums tiesai nenosaka pienākumu pēc savas iniciatīvas īstenot šīs darbības.

[14] Attiecībā uz apelācijas sūdzībā norādīto argumentu par pierādījumu vērtēšanu pirmās instances tiesa spriedumā, apelācijas instances tiesa norāda sekojošu, ka pirmās instances tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, atzina, ka lietā nav iesniegti pierādījumi tam, ka aizdevuma līgumu atbildētājas vietā būtu slēgusi cita persona. Apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi pirmās instances tiesa sēdē nopratinātā liecinieka /pers. D/liecības un secina, ka liecinieks sniedza ziņas par apstākļiem, kā atbildētāja /pers. A/ir rīkojusies jau ar naudu, ko izņēma no sava bankas konta. Arī kriminālprocess lietā Nr./numurs/, kas bija par pamatu tiesvedības apturēšanai minētajā civillietā, ir izbeigts 2016.gada 17.augustā (lietas 74., 76.,77.-78.lapa).

Ņemot vērā minētos apstākļus Civillietu tiesas kolēģija secina, ka lietā iesniegtā apelācijas sūdzība ir noraidāma pilnīgi, un pirmās instances tiesas spriedums ir likumīgs un pamatos.

[15] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājai nosakāmas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no pamatsummas 5055,16 EUR līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai), kad procentu daudzums sasniegs neatmaksātā pamatparāda apmēru (Civillikuma 1763.pants).

Ar spriedumu jāizlemj tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanas jautājumi. Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam – proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

[16] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam – proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Prasītāja, ceļot prasību, samaksāja valsts nodevu 518,99 EUR (lietas 5.lapa).

Ņemot vērā, ka prasība par 7567,50 EUR piedziņu no atbildētājas tiek apmierināta daļēji, par 7061,98 EUR piedziņu, t.i., 93,31 % no prasības summas, no atbildētājas prasītājas labā piedzenama valsts nodeva proporcionāli apmierinātajai prasības daļai, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktu ir 484,27 EUR, un piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi proporcionāli apmierinātajai daļai 4,39 EUR (lietas 6.lapa), kopā 488,66 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta noteikumiem, no atbildētājas valsts ienākumos piedzenama summa, kas nav samaksāta iepriekš.

No lietas materiāliem redzams, ka lietā aprēķināti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu pirmās instances tiesā 10,33 EUR un apelācijas instances tiesā 3,11 EUR (lietas 137.lapa).

Ievērojot to, ka prasītāja jau ceļot prasību pirmās instances tiesā samaksāja ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, no atbildētājas valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš 8,74 EUR (10,33- 4,70+3,11).

[17] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantā noteikto, atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.-434.pantu, 454., 204.[1] pantu Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija,

nosprieda

sabiedrības ar ierobežotu atbildību "AM finances" prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "AM finances", reģistrācijas numurs 51503047171, labā aizdevuma pamatparādu 5055,16 EUR, likumiskos procentus 2006,82 EUR par laiku no 2013.gada 9.jūlija līdz 2020.gada 17.februārim, un tiesas izdevumus 488,66 EUR, kopā 7550,64 EUR (septiņi tūkstoši pieci simti piecdesmit *euro* un 64 centi), kas pārskaitāma uz SIA "AM finances", reģistrācijas numurs 51503047171, kontu LV50PARX0020264770001 AS "Citadele banka".

Noteikt sabiedrības ar ierobežotu atbildību "AM finances" tiesības saņemt likumiskos procentus – 6% (seši procenti) gadā no piespriestās, bet faktiski nepiedzītās pamatparāda summas par laiku no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei vai izsoles dienai.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 8,74 EUR (astoņi *euro* un 74 centi), kas maksājami Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr.90001672316, kontā Nr.LV51TREL2190458019000, maksājuma dokumentā norādot: saņēmēja iestāde – Valsts kase, kods: TRELLV22, iemaksas mērķis – 21499, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi un dati lietas identificēšanai.

Noteikt /pers. A/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā, Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Latgales apgabaltiesā un, samaksājot drošības naudu 300 EUR kontā – saņēmējs: Latvijas Republikas Augstākā tiesa, reģistrācijas Nr.90000068892, saņēmēja banka: Valsts kase, kods 39 TRELLV22, konta Nr.LV83TREL8280010000000, ekonomiskās klasifikācijas kods: F22010010, norādot personas vai juridiskās personas datus.

Tiesnese I.Tabore

Tiesnese V.Lohova

Tiesnese L.Mežale